

Länsstyrelsen
Norrbotten

Yttrande

Datum
2024-12-09

Diarienummer
16293-2024

1 (3)

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Strandskyddet vid små sjöar och smala vattendrag

Er beteckning: KN2024/02252

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att förslaget att undanta mindre sjöar och vattendrag från det generella strandskyddet kommer att innebära en minimal förändring i länet. Detta på grund av att det idag finns ett långtgående avgränsningsbeslut som undantar de allra flesta småvatten. Länsstyrelsen ser positivt på att regeringen undersöker förenklingar av strandskyddsreglerna men hade hellre sett att regeringen tog ett helhetsgrepp kring strandskyddet vid små sjöar och vattendrag. Eftersom att länens olika avgränsningsbeslut kommer att finnas kvar så ser vi inte att det nuvarande förslaget kommer att innebära att strandskyddet blir mer likartat och lättbegripligt.

3.1 Små insjöar och smala vattendrag ska inte omfattas av det generella strandskyddet

Skälen för förslaget

I detta avsnitt anges att det är angeläget att kopplingen mellan strandskyddets omfattning och dess syften framstår som begriplig för att uppnå acceptans för strandskyddsreglerna. Det står även att reglerna bör vara likvärdiga och att skillnader endast bör förekomma när det är motiverat utifrån strandskyddets syften.

Länsstyrelsen i Norrbotten delar denna syn fullt ut. Vi ställer oss därför frågande till varför de olika undantagsbestämmelserna fortsatt ska gälla. Vi anser att det hade varit bättre att införa likvärdiga bestämmelser i hela landet. Nu kommer det svenska strandskyddet att även fortsättningsvis ha olika innebörd och olika omfattning i 11 av 21 län. Dessa län omfattar mer än halva landet.

Som Länsstyrelsen i Norrbotten tidigare påpekat så har vårt avgränsningsbeslut har stora brister, bland annat eftersom det hänvisar till gamla tryckta kartor. De gamla kartorna är grovt generaliserade och kan inte direkt översättas till

modernt kartmaterial i en större skala. Vattendragen har ofta fel läge vilket kan göra det svårt att tolka vilket vatten som faktiskt avses. Ett kluster av små sjöar kan till exempel redovisas som ett sammanhängande vattenområde.

Kartunderlaget är därmed inkonsekvent och svårbegripligt. I en tid då i princip all planering utgår från högupplösta digitala underlag anser Länsstyrelsen det obegripligt att vi ska tvingas använda en analog karta i skala 1:500 000. Detta ställer till problem i ärendehantering på både kommun- och länsstyrelsenivå. I dagsläget finns inga juridiska möjligheter att revidera och modernisera avgränsningsbeslutet. Förslaget ger oss inga nya verktyg för att lösa detta problem.

För närvarande pågår regeringsuppdraget med digitalisering av strandskyddet. Detta kommer förhoppningsvis att underlätta hanteringen av strandskyddet i länet. Det är dock ett problem att detta underlag endast är en tolkning och att det fortfarande är de gamla generaliserade papperskartorna som är rättsligt gällande.

Att upphäva strandskyddet för små sjöar och smala vattendrag kan låta enkelt. Länsstyrelsen ser dock stora problem med att kunna redovisa detta i kartform. Det finns, såvitt vi känner till, inget enkelt sätt att identifiera vattendrag eller delar av vattendrag smalare än två meter. Länsstyrelsen ser problem med att resultatet av digitaliseringen blir inaktuellt i samma stund som de nya reglerna införs. Det hade varit önskvärt med ett samlat grepp där dagens avgränsningsbeslut, tillsammans med det nya förslaget redovisas digitalt med modernt kartunderlag. Endast då blir det tydligt för alla och envar vart strandskydd gäller och ej.

3.2 Strandskydd får införas för områden vid små insjöar och smala vattendragssträckor som har särskild betydelse för strandskyddets syften

Förslaget gör det möjligt för länsstyrelsen att i det enskilda fallet besluta att strandskydd ska gälla vid små sjöar och vattendrag, om det är av särskild betydelse för att säkerställa strandskyddets syften. Länsstyrelsen ser positivt på den möjligheten men anser att möjligheten att återinföra strandskydd bör finnas även för de län där det finns ett avgränsningsbeslut.

5.3 Konsekvenser för staten

Precis som anges i detta stycke så kommer Norrbottens län inte att påverkas nämnvärt av de föreslagna bestämmelserna.

5.6 Konsekvenser för miljön och påverkan på strandskyddets syften

I detta stycke anges att vattenmiljön i en liten insjö eller ett smalt vattendrag många gånger kan vara känsligare för påverkan, just på grund av insjöns eller vattendragets ringa storlek. Redan ett litet ingrepp kan leda till en relativt stor negativ påverkan på djur- och växtlivet.

Detta anser Länsstyrelsen är en viktig aspekt. Om strandskyddet ska fylla sitt syfte behövs ett differentierat strandskydd där större hänsyn tas till biologiska värden. Det är inte rimligt att avgöra vilka vattendrag som ska omfattas av strandskydd utifrån dess storlek. Det säger ingenting om vattendragets biologiska värden.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med naturskyddshandläggare Robert Sandberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Tina Nilsson Miljöanalysenheten, Malin Kronholm Naturmiljöenheten samt Annika Tornberg Enheten för samhällsplanering och kulturmiljö medverkat.